

Andragoški center Slovenije

79. Registrirana brezposelnost v Sloveniji

Opomba:

Informacijo o registrirani brezposelnosti v Sloveniji (glej informacijo številka 67) nadgrajujemo s podatki za leto 2015.

Razmere na trgu dela so se po letu 2014 izboljševale, saj je začelo slovensko gospodarstvo po večletni krizi počasi okrevati. Ugodni trendi na trgu dela pa so se nadaljevali tudi v letu 2015. Po podatkih Zavoda RS za zaposlovanje je bilo leta 2015 v povprečju 804.637 delovno aktivnih oseb, 0,9 % več kot leta 2014. V povprečju je bilo na Zavodu prijavljenih 112.726 brezposelnih oseb, kar je glede na leto 2014 za 6,1 % manj kot leta 2014. Stopnja registrirane brezposelnosti, izračunana kot delež brezposelnih oseb med vsemi aktivnimi prebivalci Slovenije, je znašala 12,3 %, kar je za 0,8 odstotne točke manj kot v letu 2014.

Gibanje registrirane brezposelnosti po letih

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Št. registriranih brezposelnih oseb (na dan 31. 12.)	110.021	112.754	118.061	124.015	119.458	113.076
Povprečno število registriranih brezposelnih oseb	100.504	110.692	110.183	119.827	120.109	112.726
Povprečna stopnja registrirane brezposelnosti (v %)	10,7	11,8	12,0	13,1	13,1	12,3

Vir: ZRSZ

V letu 2015 beležimo pri nekaterih **skupinah registriranih brezposelnih oseb** znižanje števila brezposelnih. Najbolj se je zmanjšalo število brezposelnih zaradi stečajev in trajnih presežkov, zmanjšalo se je število brezposelnih oseb v starosti od 15 do 24 let in brezposelnih oseb v starosti od 25 do 49 let. Povečal pa se je delež brezposelnih žensk, delež iskalcev prve zaposlitve, starejših od 50, oseb brez izobrazbe ter dolgotrajno brezposelnih in invalidov.

Konec leta 2015 je bilo manj kot eno leto brezposelnih 54.898 oseb, 7,5 % manj kot konec leta 2014, število dolgotrajno brezposelnih pa se je v enakem obdobju zmanjšalo za 3,2 % oz. za 1.907 oseb; konec leta 2014 jih je bilo 58.178.

Značilne skupine registriranih brezposelnih oseb po letih

Leto	Povprečno število registriranih brezposelnih oseb	Deleži (%)				
		Stari od 15 do 29 let	Stari 50 let in več	Iščejo prvo zaposlitev	Ženske	1+2 OŠ ali manj
2011	110.692	24,0	35,2	14,0	47,0	30,4
2012	110.183	22,6	34,7	13,7	47,4	29,8
2013	119.827	24,0	32,5	15,3	47,9	28,2
2014	120.109	25,3	31,1	17,6	49,9	28,1
2015	112.726	23,7	32,6	17,7	51,0	28,6

Vir: ZRSZ

V letu 2015 se je **število brezposelnih po območnih službah** v povprečju povečalo le v območni službi Murska Sobota (+1,5 %), v vseh ostalih območnih službah pa znižalo. Največje znižanje brezposelnosti so v povprečju zabeležile OS Kranj (-9,6 %), OS Velenje (-9,5 %), OS Novo mesto (-9,4 %) in OS Nova Gorica (-9,3 %).

Registrirane brezposelne osebe po območnih službah Zavoda konec leta 2015

Območna služba	Število registriranih brezposelnih oseb		Stopnja registrirane brezposelnosti, v %	
	XII 2015	Ø 2015	XII 2015	Ø 2015
Slovenija	113.076	112.726	12,3	12,3
Celje	12.252	11.899	13,7	13,4
Koper	7.524	7.391	11,3	11,1
Kranj	7.656	7.534	8,7	8,6
Ljubljana	31.544	31.564	11,3	11,4
Maribor	14.693	15.054	14,5	14,7
Murska Sobota	9.382	9.137	19,5	18,9
Nova Gorica	4.919	5.050	10,1	10,3
Novo mesto	6.072	6.053	12,1	12,0
Ptuj	3.828	3.846	10,6	10,6
Sevnica	4.490	4.306	14,1	13,5
Trbovlje	3.984	4.067	14,5	14,7
Velenje	6.732	6.826	12,1	12,2

Vir: ZRSZ

V letu 2015 se je **zaposlilo 70.971 brezposelnih oseb** (54,5 % moških in 45,6 % žensk), kar je 4,0 % manj kot v letu 2014 (zaposlilo 73.950 brezposelnih oseb). V letu 2015 so med brezposelnimi, ki so se zaposlili, največjo skupino predstavljale osebe v starosti od 30 do 39 let (30,2 %), več kot petino odliva v zaposlitve pa so predstavljali še stari od 25 do 29 let (21,5 %) ter od 40 do 49 let (20,8 %). Pozitiven trend zaposlovanja je viden predvsem pri starejših brezposelnih nad 50 let (15,9 %). Po mnenju Zavoda RS za zaposlovanje lahko spremembe v starostni strukturi brezposelnih, ki se zaposlijo, pripišemo več dejavnikom, npr. kasnejšemu vstopu mladih na trg dela, staranju prebivalstva in podaljševanju delovne aktivnosti ter ukrepom APZ, ki spodbujajo zaposlovanje starejših.

Prosta delovna mesta za zaposlitve za določen čas so predstavljala 78,9 % od vseh prostih delovnih mest. Delež se je v primerjavi z letom 2014 zmanjšal za 1,6 odstotne točke.

Večje možnosti za zaposlitev imajo osebe z izobrazbo, po kateri obstaja na trgu dela povpraševanje. Raven izobrazbe, ki je v preteklosti igrala veliko vlogo pri zaposlitvenih možnostih (višja raven, večje zaposlitvene možnosti), danes ni več tako pomembna.

Na področju **izobrazbene strukture brezposelnih** je v zadnjih petih letih opaziti zniževanje deleža oseb s poklicno izobrazbo, ki se odjavijo zaradi zaposlitve ter povečanje deleža oseb s terciarno izobrazbo, ki se odjavijo zaradi zaposlitve. Deleža nizko izobraženih oseb ter oseb s srednjo splošno oz. strokovno izobrazbo, ki se odjavijo iz evidence brezposelnih zaradi zaposlitve, ostaja na približno enaki ravni kot pred petimi leti.

Največjo skupino brezposelnih predstavljajo osebe brez izobrazbe (OŠ ali manj). V letu 2015 jih je bilo na Zavodu v povprečju prijavljenih 32.259, njihov delež v skupni brezposelnosti pa je bil 28,6 %. Nekaj manj je bilo brezposelnih oseb s poklicno izobrazbo (30.886 oseb oz. 27,4 % brezposelnih). Sledijo jim osebe s srednješolsko izobrazbo, le-teh je bilo v letu 2015 v povprečju 30.885 oz. 27,4 %. Brezposelnih s terciarno izobrazbo je bilo 16,6 %.

V letu 2015 so delodajalci najpogosteje iskali delavce s poklicno izobrazbo (38,9 % prostih delovnih mest), povpraševanja po terciarno izobraženih kadrih je predstavljajo 21,5 %, po delavcih, ki imajo dokončano osnovno šolo ali manj 20,3 %, po tistih s srednjo strokovno in splošno izobrazbo 16,8 %, za 2,4 % prostih delovnih mest pa so delodajalci iskali delavce z nacionalno poklicno kvalifikacijo, zato izobrazbe med pogoji niso opredelili.

Registrirana brezposelnost po ravneh izobrazbe v letih 2014 in 2015

Leto	I.- II. OŠ ali manj	III.-IV. nižje, srednje poklicno izobr.	V. srednje tehniško, strokovno, splošno izobr.	VI. visokošolsko izobr. prve stopnje	VII. visokošolsko izobr. druge stopnje	VIII. visokošolsko izobr. tretje stopnje
Ø 2014	33.789	34.068	33.024	10.621	8.016	592
Ø 2015	32.259	30.886	30.885	10.382	7.737	578

Vir: ZRSZ

Položaj starejših brezposelnih oseb na trgu dela je v primerjavi z ostalimi **starostnimi skupinami** slabši. Starejše osebe težje najdejo zaposlitev zaradi slabše izobrazbene strukture, manjše fleksibilnosti, večje prisotnosti zdravstvenih težav in invalidnosti, primanjkuje pa jim tudi specifičnih kompetenc, zaradi česar so njihove možnosti za zaposlitev še manjše. Ker zaposlitev običajno iščejo dalj časa, se z daljšanjem brezposelnosti njihove možnosti še dodatno zmanjšujejo. V letu 2015 je bil delež starejših 32,6 %, kar je 1,5 odstotne točke več kot v letu 2014. Delež mladih brezposelnih do 29 let je znašal 23,7 %, delež brezposelnih, starih od 30 do 49 let se sicer povečuje (z izjemo v letu 2011), vendar počasi in ostaja na podobni ravni kot v času pred krizo.

Registrirano brezposelne osebe po starostnih razredih, konec leta 2014 in 2015

Starostni razred	2014	2015
15 do 24 let	11.280	10.354
25 do 29 let	18.871	16.584
30 do 39 let	28.466	26.769
40 do 49 let	24.103	22.179
50 do 54 let	15.613	14.737
55 let ali več	21.125	22.453
Skupaj	119.458	113.076

Vir: ZRSZ

V letu 2015 je delež brezposelnih žensk znašal na 51,0 %, v povprečju je bilo prijavljenih 57.455 brezposelnih žensk. Na novo se je v evidenco brezposelnih prijavilo 44.946 brezposelnih žensk, zaposlilo se je 32.397 brezposelnih žensk, iz drugih razlogov, vključno s prijavi v druge evidence, pa se jih je odjavilo 15.420. V prilivu je bilo več žensk kot moških med iskalci prve zaposlitve (56,3 %). Delež žensk med brezposelnimi, ki so se zaposlili, je bil 45,6 %, delež moških 54,4 %.

Registrirano brezposelne osebe po spolu, konec leta 2014 in 2015

Spol	2014	2015
moški	59.956	56.442
ženske	59.502	56.634
Skupaj	119.458	113.076

Vir: ZRSZ

Brezposelne osebe po starosti in spolu konec leta 2015

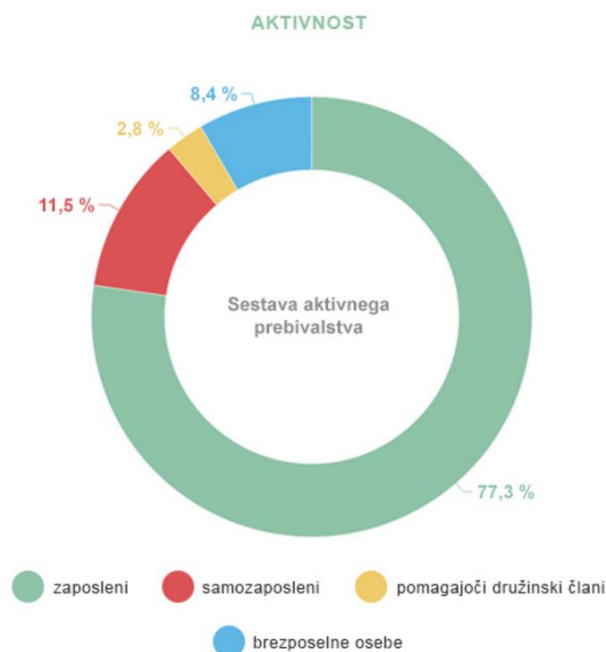
	Skupaj	15 – 24 let	25 – 29 let	30 – 39 let	40 – 49 let	50 – 59 let	60 let ali več
vsi	113.076	10.354	16.584	26.769	22.179	31.778	5.412
ženske	56.634	4.849	9.859	15.188	11.321	14.348	1.069

Vir: ZRSZ

Podatke o **gibanju aktivnosti prebivalstva** (delovno aktivnih prebivalcih in brezposelnih oseb) spremlja Statistični urad RS z raziskavo **Aktivno in neaktivno prebivalstvo (APN)** - prej Anкета o delovni sili (ADS). APN se izvaja skladno z navodili Mednarodne organizacije za delo (ILO) in Statističnega urada Evropske unije (Eurostata). Rezultati APN so ocene, ki temeljijo na verjetnostnem vzorcu in se objavljajo četrtletno. V vzorec je vsako četrtletje vključenih okrog 7.000 gospodinjstev.

V zadnjem četrtletju leta 2015 je bilo v Sloveniji 2.063.000 prebivalcev, od tega 1.758.000 delovno sposobnih. Med delovno sposobnimi je bilo 914.000 delovno aktivnih, 84.000 brezposelnih in 760.000 neaktivnih prebivalcev. Delovno sposobnih je bilo za 0,1 % manj kot leta 2014, obseg delovno aktivnega prebivalstva je ostal na enaki ravni kot v letu 2014, obseg neaktivnega prebivalstva se je povečal za 1,6 %, število anketno brezposelnih pa je bilo manjše za 13,4 % kot v primerljivem četrtletju leta 2014.

Vir: SURS

V četrtem četrtletju leta 2015 od 914 tisoč delovno aktivnih prebivalcev 771 tisoč zaposlenih, 115 tisoč samozaposlenih in 28 tisoč pomagajočih družinskih članov. Delež žensk med delovno aktivnim prebivalstvom je znašal 45,8 %. Največji del delovno aktivnih prebivalcev (23,5 %) se je uvrščal v predelovalne dejavnosti, sledi dejavnost trgovine, vzdrževanja in popravil motornih vozil (11,8 %).

Stopnja aktivnosti prebivalstva je bila 56,8 %, stopnja delovne aktivnosti 52,0 % in stopnja brezposelnosti 8,4 %.

Slovenija se med državami evropske osemindvajseterice uvršča med države z nižjo, podpovprečno brezposelnostjo, V tretjem četrtletju 2015 je stopnja brezposelnosti znašala 8,6 %.

MEDNARODNA PRIMERJAVA

Države z najnižjimi in najvišjimi stopnjami brezposelnosti ter Slovenija
3. četrtletje 2015¹⁾

Vir: SURS

Kontaktna oseba za področje: Erika Brenk, erika.brenk@acs.si

Informacijo pripravila: Erika Brenk, erika.brenk@acs.si

Viri:

- Letno poročilo 2015, ZRSZ, junij 2016
http://www.ess.gov.si/files/8853/Letno_porocilo_ZRSZ_2015.pdf
- Mesečne informacije, december 2015, ZRSZ, letnik 22, številka 12
http://www.ess.gov.si/files/8064/MI_2015_12.pdf
- Aktivno in neaktivno prebivalstvo, Slovenija, 4. četrletje 2015 – SURS, 26. 2. 2016
<http://www.stat.si/StatWeb/prikazi-novico?id=5761&idp=3&headerbar=2>

